

ภาค ๑

ภาคทั่วไป

บทที่ ๑	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง	๓
	๑. โครงสร้างของศาลปกครอง	๓
	๒. อำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง	๔
	๓. หลักทั่วไปของวิธีพิจารณาคดีปกครอง	๑๒
บทที่ ๒	“หน่วยงานทางปกครอง” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	๑๕
	๑. หน่วยงานทางปกครอง	๑๕
	๑.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นหน่วยงานทางปกครอง	๑๕
	๑.๑.๑ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม	๑๕
	๑.๑.๒ ราชการส่วนท้องถิ่น	๑๖
	๑.๑.๓ รัฐวิสาหกิจที่สร้างขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา	๑๗
	๑.๑.๔ หน่วยงานอื่นของรัฐ	๒๑
	๑.๑.๕ หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง	๒๒
	๑.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นหน่วยงานทางปกครอง	๒๕
	๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐ	๒๙
	๒.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๓๐
	๒.๑.๑ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคลหรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง	๓๐
	๒.๑.๒ คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล	๓๒
	๒.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๓๔
บทที่ ๓	อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง	๓๗
	๑. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง	๓๗

๑.๑ การใช้อำนาจในการออกกฎ	๓๗
๑.๑.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการใช้อำนาจของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีลักษณะ เป็นการออก “กฎ”	๓๗
๑.๑.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการใช้อำนาจของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ใช่ลักษณะ ของการออก “กฎ”	๕๕
๑.๒ การใช้อำนาจในการออกคำสั่ง	๕๙
๑.๒.๑ คำสั่งทางปกครอง	๕๙
๑) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “คำสั่งต่าง ๆ”	๖๐
๒) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “หนังสือต่าง ๆ”	๖๖
๓) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “มติของสภาหรือคณะกรรมการ”	๖๘
๔) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การอนุญาต”	๖๙
๕) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การอนุมัติ”	๗๐
๖) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การวินิจฉัยอุทธรณ์”	๗๐
๗) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “ประกาศ”	๗๑
๑.๒.๒ คำสั่งทางปกครองทั่วไป	๗๓
๑.๒.๓ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการฟ้องโต้แย้งคำสั่งที่พิพาท เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) โดยไม่ระบุว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งประเภทใด	๗๕
๑.๒.๔ กรณีที่ “ไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง”	๗๗
๑) กระบวนการภายในฝ่ายปกครอง	๗๗
๒) มาตรการภายในของฝ่ายปกครอง	๘๓
๓) การรับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เกี่ยวกับที่ดิน	๘๔
๔) การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐคัดค้านการรังวัดที่ดิน ของเอกชน	๘๘

๕) ข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของ หน่วยงานของรัฐ	๘๘
๖) การใช้สิทธิตามสัญญา	๘๘
๑.๓ การใช้อำนาจกระทำการอื่นใด	๘๙
๑.๔ การละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือ การปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร	๙๓
๑.๔.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร	๙๓
๑.๔.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร	๑๐๒
๑.๕ การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่	๑๐๔
๑.๕.๑ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย	๑๐๔
๑.๕.๒ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกกฎ	๑๑๕
๑.๕.๓ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกคำสั่ง	๑๑๖
๑.๕.๔ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร	๑๑๙
๑.๕.๕ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นการกระทำละเมิด ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) โดยไม่ได้ระบุว่า เป็นการกระทำละเมิดจากกรณีใด	๑๒๒
๑.๖ สัญญาทางปกครอง	๑๒๓
๑.๖.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง	๑๒๕
๑) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ	๑๒๕
๒) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง เนื่องจากมีลักษณะเป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่ฯ ครั้งที่ ๖/๒๕๔๔	๑๔๒
๓) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง มากกว่าหนึ่งลักษณะสัญญา	๑๔๗
๔) แนวคำวินิจฉัยกรณีอื่นๆ	๑๕๓

- ๑.๖.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่สัญญาทางปกครอง
แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ๑๕๕
- ๑) สัญญาค้ำประกันสัญญาทางปกครอง ๑๕๕
- ๒) การรับสภาพความรับผิดชอบในหนี้ที่เกิดจาก
สัญญาทางปกครอง ๑๕๗
- ๓) สัญญารับดูแลรักษาทรัพย์สินจำนำตามสัญญาจำนำ
เพื่อประกันหนี้เงินกู้ยืม ๑๕๗
- ๑.๖.๓ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่สัญญาทางปกครอง ๑๕๘
- ๑) สัญญาจ้างแรงงานพนักงานรัฐวิสาหกิจ ๑๕๘
- ๒) สัญญาจ้างเหมาเจ้าหน้าที่ต้อนรับของกรุงเทพมหานคร ๑๕๘
- ๓) สัญญากู้ยืม ๑๕๙
- ๔) สัญญาซื้อขาย ๑๖๑
- ๕) สัญญาเช่า/ให้เช่า ๑๖๔
- ๖) สัญญาอื่นๆ ที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่
สัญญาทางปกครอง ๑๖๕
- ๑.๗ การกระทำอย่างอื่นที่เป็นความรับผิดชอบของรัฐ ๑๖๖
- ๑) กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ๑๖๖
- ๒) กรณีฟ้องเรียกเงินค่าทดแทนจากการรอนสิทธิ ๑๗๐
- ๓) กรณีหน่วยงานทางปกครองฟ้องเรียกให้ข้าราชการ
คืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิ ๑๗๐
- ๔) กรณีฟ้องขอให้จ่ายเงินรางวัลนำจับ ๑๗๔
- ๑.๘ การกระทำในกรณีอื่นๆ ๑๗๕
- ๑.๘.๑ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครอง
หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคล
ต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ๑๗๕
- ๑.๘.๒ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้องการใช้อำนาจรัฐ
ในบางกรณีต่อศาลปกครอง ๑๗๗
๒. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำของหน่วยงานทางปกครอง
หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลปกครอง ๑๗๙
- ๒.๑ การกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่เป็นกรกระทำทางปกครอง แต่กฎหมายกำหนดให้
ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ๑๗๙
- ๒.๑.๑ การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร ๑๗๙

๒.๑.๒	การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ	๑๘๐
๒.๑.๓	การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ	๑๘๑
	๑) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว	๑๘๑
	๒) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลแรงงาน	๑๘๔
	๓) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากร	๑๘๐
	๔) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ	๑๘๔
	๕) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลาย	๑๘๕
๒.๒	การกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง	๑๘๗
๒.๒.๑	การกระทำทางรัฐบาล	๑๘๗
	๑) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๑๘๗
	๒) ความสัมพันธ์กับรัฐสภา	๑๘๙
	๓) งานทางนโยบาย	๒๐๐
๒.๒.๒	กระบวนการทางนิติบัญญัติ	๒๐๐
๒.๒.๓	การพิพากษาของศาลและการบังคับคดีตามคำพิพากษา	๒๐๑
๒.๒.๔	การตั้งเนื้องานทางศาสนาและการปกครองสงฆ์	๒๐๓
	๑) การดำเนินกิจการทางศาสนา	๒๐๓
	๒) การปกครองสงฆ์	๒๐๔
๒.๒.๕	กระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๒๐๖
	๑) การออกหมายเรียก	๒๐๖
	๒) การจับกุม	๒๐๖
	๓) การปรับ	๒๐๗
	๔) การปล่อยชั่วคราว	๒๐๗
	๕) การสอบสวนและการเสนอความเห็น	๒๐๘
	๖) การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน	๒๐๘
๒.๒.๖	กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง	๒๑๐

๒.๒.๗ การปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป	๒๑๒
๑) การรักษาพยาบาล	๒๑๒
๒) การขับรถ	๒๑๓
๓) การปิดกั้นลำน้ำเพื่อการผลิตไฟฟ้า	๒๑๓
๔) การดูแลรักษาที่ราชพัสดุ	๒๑๔
๕) การดูแลรักษาต้นไม้	๒๑๔
๖) การแจ้งความร้องทุกข์	๒๑๕
๗) การขุดลอกทางน้ำนอกเขตชลประทาน	๒๑๕
๘) การหักเงินบำเหน็จบำนาญเพื่อชำระหนี้ตามคำขอ	๒๑๖
๒.๒.๘ การเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง	๒๑๖
๒.๒.๙ การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการรักษา ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑	๒๒๑
๓. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจหรือเขตอำนาจของศาลปกครอง กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหาหรือ มีหลายประเด็นเกี่ยวพันกัน	๒๒๒
๓.๑ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหา เกี่ยวพันกัน	๒๒๒
๓.๒ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายประเด็น เกี่ยวพันกัน	๒๒๔
๓.๒.๑ กรณีที่ประเด็นที่จำเป็นต้องวินิจฉัยก่อนอยู่ในอำนาจ ของศาลอื่นซึ่งมิใช่ศาลปกครอง	๒๒๔
๓.๒.๒ กรณีที่ประเด็นที่จำเป็นต้องวินิจฉัยก่อนอยู่ในอำนาจ ของศาลปกครองสูงสุด	๒๒๘
บทที่ ๔ เงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีปกครอง	๒๒๙
๑. ผู้มีสิทธิฟ้องคดีปกครอง	๒๒๙
๑.๑ ผู้เสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย	๒๒๙
๑.๑.๑ ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ	๒๒๙
๑) เหตุแห่งการเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้	๒๓๐
(๑) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการ ออกกฎ	๒๓๐

- (๒) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการ
ออกคำสั่ง ๒๔๑
- (๓) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการ
กระทำอื่น ๒๖๓
- (๔) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการ
ละลายต่อหน้าที่ ๒๖๘
- (๕) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการ
ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ๒๗๔
- (๖) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการ
กระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ ๒๗๕
- (๗) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากสัญญา
ทางปกครอง ๒๗๙
- (๘) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการ
กระทำที่เป็นความรับผิดชอบอื่น ๒๘๐
- (๙) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการ
กระทำในกรณีอื่นๆ ๒๘๕
- ๒) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน
หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ๒๘๖
- (๑) หน่วยงานทางปกครอง ๒๘๖
- (๒) ประชาชนผู้ถูกกระทบสิทธิจากการใช้อำนาจรัฐ ๒๘๗
- (๓) คณะบุคคล ๓๐๔
- (๔) ชุมชน ๓๐๙
- ๑.๑.๒ กรณีที่กฎหมายให้สิทธิในการฟ้องคดี ๓๑๓
- ๑.๒ การขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับ ๓๑๔
- ๑.๒.๑ กรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีค่าบังคับของศาล ๓๑๔
- ๑) กรณีที่หน่วยงานทางปกครองสามารถใช้
มาตรการบังคับทางปกครองได้เอง ๓๑๕
- ๒) กรณีที่มีผลบังคับเป็นไปตามบทบัญญัติของ
กฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว ๓๒๐
- ๓) กรณีที่ปรากฏในภายหลังว่ามูลเหตุแห่งการ
ฟ้องคดีได้หมดสิ้นไปแล้ว ๓๒๑

๑.๒.๒	กรณีที่จำเป็นต้องมีค้ำประกันของศาล	๓๒๙
	๑) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคำขอที่กำหนดค้ำประกันได้	๓๒๙
	(๑) คำขอให้ศาลกำหนดค้ำประกันโดยการสั่งให้เพิกถอนกฎ คำสั่ง หรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน	๓๒๙
	(๒) คำขอให้ศาลกำหนดค้ำประกันโดยการสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด	๓๓๕
	(๓) คำขอให้ศาลกำหนดค้ำประกันโดยการสั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ	๓๓๗
	(๔) คำขอให้ศาลกำหนดค้ำประกันโดยการสั่งให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง	๓๔๑
	(๕) คำขอให้ศาลกำหนดค้ำประกันโดยการสั่งให้บุคคลกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย	๓๔๒
	๒) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคำขอที่ไม่อาจกำหนดค้ำประกันได้	๓๔๓
๒.	ความสามารถในการฟ้องคดีปกครอง	๓๕๓
๓.	ขั้นตอนและวิธีการก่อนการฟ้องคดี	๓๕๔
	๓.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ต้องดำเนินการก่อนฟ้องคดี	๓๕๔
	๓.๑.๑ กรณีที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด	๓๕๔
	๓.๑.๒ กรณีที่ถือว่าเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว	๓๖๑
	๓.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดี	๓๗๑
	๓.๒.๑ กรณียื่นฟ้องภายในระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์	๓๗๑
	๓.๒.๒ กรณียื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา	๓๘๒

๓.๒.๓	กรณีดำเนินการผิดจากขั้นตอนหรือวิธีการตามที่ กฎหมายกำหนด	๓๙๑
๓.๒.๔	กรณียื่นฟ้องคดีโดยยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอน หรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ก่อนฟ้องคดี	๓๙๘
๓.๓	กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอน หรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดก่อนฟ้องคดี	๔๑๙
๓.๓.๑	กรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นคู่กรณีผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ตามกฎหมาย	๔๑๙
๓.๓.๒	กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ออกโดย คณะกรรมการ	๔๒๐
๓.๓.๓	กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองทั่วไป	๔๒๓
๓.๓.๔	กรณีฟ้องเพิกถอนกฎ	๔๒๔
๓.๓.๕	กรณีฟ้องการกระทำละเมิดอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง	๔๒๗
๔.	ระยะเวลาการฟ้องคดี	๔๒๘
๔.๑	ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการฟ้องขอให้เพิกถอนกฎ คำสั่ง และสั่งห้ามการกระทำ	๔๒๘
๔.๑.๑	กรณีฟ้องเพิกถอนกฎ	๔๒๘
๔.๑.๒	กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง	๔๔๕
๔.๑.๓	กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองทั่วไป	๔๖๐
๔.๑.๔	กรณีฟ้องขอให้ศาลสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน	๔๖๒
๔.๑.๕	ระยะเวลาการฟ้องคดีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ เป็นอย่างอื่น	๔๖๓
๔.๒	ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ล่าช้าเกินสมควร	๔๖๕
๔.๓	ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการกระทำละเมิด หรือความรับผิดอย่างอื่น	๔๗๐
๔.๓.๑	การฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิด	๔๗๑
๔.๓.๒	การฟ้องคดีเกี่ยวกับความรับผิดอย่างอื่น	๔๘๖
๔.๔	ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	๔๙๑
๔.๔.๑	การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้าง	๔๙๒
๔.๔.๒	การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาสัมปทาน	๕๒๑

๔.๔.๓ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาทุนการศึกษา	๕๒๘
๔.๔.๔ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาซื้อขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน	๕๔๑
๔.๔.๕ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา กู้ยืมเงิน	๕๕๑
๔.๔.๖ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา รับฝากเก็บข้าวเปลือก แปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร และจัดจำหน่ายข้าวสาร	๕๕๒
๔.๔.๗ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ ข้อตกลงการจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ	๕๕๓
๔.๕ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดให้ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาล เพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด	๕๕๔
๔.๖ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้อง การใช้อำนาจรัฐในบางกรณีต่อศาลปกครอง	๕๕๗
๔.๗ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดขึ้น ก่อนศาลปกครองเปิดทำการ	๕๕๗
๔.๘ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีออกไป	๕๕๙
๔.๘.๑ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๐	๕๕๙
๔.๘.๒ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒	๕๖๓
๔.๘.๓ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการฟ้องคดี ปกครองต่อศาลอื่นซึ่งมิใช่ศาลปกครอง	๕๖๔
๔.๘.๔ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการรับสภาพหนี้	๕๖๕
๔.๘.๕ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการรับสภาพ ความรับผิด	๕๗๑
๔.๙ ระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการคุ้มครอง ประโยชน์สาธารณะหรือสถานะของบุคคล	๕๗๓
๔.๙.๑ การฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ	๕๗๓
๔.๙.๒ การฟ้องคดีเกี่ยวกับสถานะของบุคคล	๕๘๑

๔.๑๐	ระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับกรณีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือมีเหตุจำเป็นอื่น	๕๕๒
๔.๑๐.๑	การฟ้องคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม	๕๕๒
๔.๑๐.๒	กรณีที่มีเหตุจำเป็นอื่น	๕๕๒
๔.๑๐.๓	การเป็นที่สุดของคำสั่งรับคำฟ้องที่ยื่นฟ้องเมื่อพ้น กำหนดเวลาการฟ้องคดีไว้พิจารณาตามข้อ ๓๐ ของระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓	๖๐๑
๕.	ค่าธรรมเนียมศาล	๖๐๓
๕.๑	การไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลหรือชำระค่าธรรมเนียมศาล ไม่ครบถ้วน (มาตรา ๔๕ วรรคสี่ ประกอบกับข้อ ๓๗ วรรคสอง)	๖๐๔
๕.๒	การสั่งให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่ม (ข้อ ๓๔ วรรคสี่)	๖๐๗
๕.๓	การคืนค่าธรรมเนียมศาล (ข้อ ๓๘)	๖๐๘
๕.๔	การยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (มาตรา ๔๕/๑ ประกอบกับ ข้อ ๔๑/๑ ถึงข้อ ๔๑/๖)	๖๒๐
๖.	ฟ้องซ้อน ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ และฟ้องซ้ำ	๖๒๘
๖.๑	ฟ้องซ้อน (ข้อ ๓๖)	๖๒๘
๖.๒	ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ (ข้อ ๙๖)	๖๔๐
๖.๓	ฟ้องซ้ำ (ข้อ ๙๗)	๖๔๓
บทที่ ๕	วิธีพิจารณาคดีปกครอง	๖๖๓
๑.	บททั่วไป	๖๖๓
๑.๑	หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ข้อ ๕)	๖๖๓
๑.๑.๑	หลักผู้มีสิทธิฟ้องคดีจะต้องเป็นผู้มีประโยชน์เกี่ยวของ หรือมีส่วนได้เสียกับการเพิกถอนกฎหรือคำสั่ง ทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี	๖๖๓
๑.๑.๒	หลักเหตุแห่งการฟ้องคดีหมดสิ้นไป	๖๖๓
๑.๑.๓	หลักการดำเนินวิธีพิจารณาคดีปกครองโดยคู่กรณี ไม่เสียค่าใช้จ่าย	๖๖๔
๑.๑.๔	หลักคำฟ้องเพิ่มเติมต้องเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิม	๖๖๕
๑.๑.๕	หลักศาลไม่อาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจทางปกครอง แทนหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๖๖๖
๑.๑.๖	การชั่งน้ำหนักประโยชน์สาธารณะกับประโยชน์ส่วนบุคคล	๖๖๗
๑.๑.๗	แบบคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง	๖๖๘
๑.๑.๘	หลักศาลที่มีอำนาจบังคับคดี	๖๖๘

๑.๑.๙ หลักศาลต้องพิพากษาคดีตรงตามคำขอ	๖๖๘
๑.๑.๑๐ หลักการฟังความสองฝ่าย	๖๗๐
๑.๒ การยื่นหรือขยายระยะเวลา (ข้อ ๖)	๖๗๑
๑.๒.๑ กรณีที่ศาลปกครองไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลา	๖๗๑
๑.๒.๒ กรณีที่ศาลปกครองอนุญาตให้ขยายระยะเวลา	๖๗๒
๑.๓ การดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ (ข้อ ๗)	๖๗๓
๑.๓.๑ กรณีที่ศาลเห็นเอง	๖๗๔
๑.๓.๒ กรณีที่คู่กรณีมีคำขอ	๖๘๐
๑.๔ การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อศาล (ข้อ ๑๓)	๖๘๑
๑.๕ การแจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสาร	๖๘๑
๑.๕.๑ การแจ้งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (ข้อ ๑๕)	๖๘๑
๑.๕.๒ กรณีที่ไม่พบผู้รับ (ข้อ ๑๖ วรรคสอง)	๖๘๑
๒. วิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้น	๖๘๓
๒.๑ อำนาจตุลาการศาลปกครองคนเดียว (มาตรา ๖๑)	๖๘๓
๒.๒ การเสนอคำฟ้องและตรวจคำฟ้อง	๖๘๓
๒.๒.๑ การส่งสำเนาคำฟ้อง (ข้อ ๓๓)	๖๘๓
๒.๒.๒ ความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำฟ้อง (มาตรา ๔๕	
ประกอบกับข้อ ๓๗)	๖๘๓
๑) กรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งผู้ฟ้องคดี	
อาจแก้ไขได้ หรือผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาล	
ไม่ครบถ้วน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่แก้ไขหรือชำระ	
ค่าธรรมเนียมศาลให้ครบถ้วนภายในระยะเวลา	
ที่กำหนด	๖๘๕
๒) กรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งไม่อาจแก้ไข	
ให้ถูกต้องได้	๖๙๐
๓) เป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง	๖๙๐
๒.๒.๓ การส่งคำฟ้องไปศาลปกครองสูงสุด	๖๙๑
๒.๓ การแสวงหาข้อเท็จจริง	๖๙๒
๒.๓.๑ การแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำให้การ	
คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติม	๖๙๒
๑) คำฟ้องและคำฟ้องเพิ่มเติม	๖๙๒
๒) คำให้การและคำฟ้องแย้ง (ข้อ ๔๓ - ข้อ ๔๖)	๖๙๙
๓) คำคัดค้านคำให้การ (ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘)	๗๐๒
๔) คำให้การเพิ่มเติม (ข้อ ๔๙)	๗๑๑

๒.๓.๒ การแสวงหาข้อเท็จจริงของศาล (ข้อ ๕๐ - ข้อ ๕๙)	๗๑๒
๒.๔ การแจ้งวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง (ข้อ ๖๒ วรรคหนึ่ง)	๗๑๓
๒.๕ การรับฟังพยานหลักฐาน (ข้อ ๖๔ - ข้อ ๖๘)	๗๑๔
๒.๖ วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา	๗๑๔
๒.๖.๑ การทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครอง (ข้อ ๖๙ - ข้อ ๗๔)	๗๑๔
๑) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำขอ	๗๑๖
๒) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งทุเลาการบังคับ	๗๑๙
๒.๖.๒ การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว (ข้อ ๗๕ - ข้อ ๗๗)	๗๒๑
๑) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำขอ	๗๒๒
๒) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งกำหนดมาตรการ หรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว	๗๓๑
๒.๖.๓ การอุทธรณ์คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราว ก่อนการพิพากษา (ข้อ ๗๓ และข้อ ๗๖)	๗๓๙
๒.๖.๔ การขอให้ระงับคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎ หรือคำสั่งทางปกครองของศาลปกครองชั้นต้น ไว้เป็นการชั่วคราว (ข้อ ๗๓ วรรคหนึ่ง)	๗๔๒
๒.๗ การร้องสอด การรวมคดี การแยกคดี การโอนคดี และการถอนคำฟ้อง	๗๔๖
๒.๗.๑ การร้องสอด (ข้อ ๗๘)	๗๔๖
๑) กรณีศาลเรียกเข้ามาเอง	๗๔๖
๒) กรณีบุคคลภายนอกยื่นคำร้องสอด	๗๔๘
๓) กรณีคู่กรณีมีคำขอ	๗๕๐
๔) ผลของการเข้ามาในคดีโดยการร้องสอด	๗๕๑
๒.๗.๒ การรวมคดี (ข้อ ๗๙ วรรคหนึ่ง)	๗๕๑
๒.๗.๓ การแยกคดี (ข้อ ๗๙ วรรคสอง)	๗๕๑
๒.๗.๔ การโอนคดี (ข้อ ๘๐)	๗๕๒
๒.๗.๕ การถอนคำฟ้อง (ข้อ ๘๒)	๗๕๒
๒.๘ การนั่งพิจารณาคดีและการพิพากษาคดี	๗๕๔
๒.๘.๑ การนั่งพิจารณาคดี (ข้อ ๘๓ - ข้อ ๘๗)	๗๕๔
๒.๘.๒ การทำคำพิพากษาและคำสั่ง	๗๕๕
๑) ข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ของประชาชน (ข้อ ๘๒)	๗๕๕

๒) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย	
(ข้อ ๙๕)	๗๖๒
๒.๙ การเข้าเป็นคู่ความแทนที่คู่ความมรณะ (มาตรา ๕๓)	๗๖๓
๒.๑๐ การขออนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ (มาตรา ๖๒)	๗๖๕
๒.๑๑ การขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่ (มาตรา ๗๕)	๗๖๖
๑) ผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่	๗๖๗
๒) กรณีที่ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่ได้	๗๖๘
๓) กรณีที่ไม่อาจขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดี หรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่	๗๖๘
๓. วิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองสูงสุด	๗๗๖
๓.๑ คดีฟ้องตรงต่อศาลปกครองสูงสุด	๗๗๖
๓.๒ คดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น	๗๗๖
๓.๒.๑ ผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น	๗๗๖
๓.๒.๒ ระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา	๗๗๗
๓.๒.๓ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์	๗๗๙
๓.๒.๔ แบบและเนื้อหาของอุทธรณ์	๗๘๐
๑) คำอุทธรณ์ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ	๗๘๐
๒) คำอุทธรณ์ต้องมีข้อความตามที่กฎหมาย กำหนด (ข้อ ๑๐๑)	๗๘๐
๓) คำอุทธรณ์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ที่มีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย (มาตรา ๗๓ วรรคสาม และข้อ ๑๐๘ วรรคสอง)	๗๘๘
๓.๒.๕ การตรวจอุทธรณ์	๗๙๒
๑) คำอุทธรณ์ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน	๗๙๓
๒) คำอุทธรณ์ต้องห้ามตามกฎหมาย	๗๙๖
๓) คำอุทธรณ์ยื่นโดยผิดระเบียบ	๘๐๐
๓.๒.๖ การยื่นสำนวน (ข้อ ๑๑๒)	๘๐๒
๑) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยกคำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยัง ศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาใหม่	๘๐๒

๒) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่ส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาใหม่	๘๑๑
๓.๒.๗ การนำวิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้นมาใช้ในศาลปกครองสูงสุด (ข้อ ๑๑๖)	๘๑๑
๓.๓ คดีอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น	๘๑๒
๓.๓.๑ ผู้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น	๘๑๒
๓.๓.๒ ระยะเวลาการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง	๘๑๓
๓.๓.๓ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์	๘๑๖
๑) คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นที่สุด (ข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง)	๘๑๖
๒) คำสั่งระหว่างพิจารณา (ข้อ ๑๐๐ วรรคสอง)	๘๑๘
๓.๓.๔ แบบและเนื้อหาของคำร้องอุทธรณ์	๘๒๐
๑) คำร้องอุทธรณ์ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ	๘๒๐
๒) คำร้องอุทธรณ์ต้องมีข้อความตามที่กฎหมายกำหนด (ข้อ ๑๐๑)	๘๒๐
๓) คำร้องอุทธรณ์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่มีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย (มาตรา ๗๓ วรรคสาม และข้อ ๑๐๘ วรรคสอง)	๘๒๔
๓.๓.๕ การตรวจคำร้องอุทธรณ์	๘๒๙
๑) คำร้องอุทธรณ์ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน	๘๓๔
๒) คำร้องอุทธรณ์ต้องห้ามตามกฎหมาย	๘๓๘
๓) คำร้องอุทธรณ์ยื่นโดยผิดระเบียบ	๘๔๓
๓.๓.๖ การยื่นสำนวน (ข้อ ๑๑๒)	๘๔๕
๑) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นแล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำสั่งใหม่	๘๔๕
๒) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่ส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำสั่งใหม่	๘๕๕
๓.๓.๗ การนำวิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้นมาใช้ในศาลปกครองสูงสุด (ข้อ ๑๑๖)	๘๕๖

ภาค ๒

แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเฉพาะเรื่อง

บทที่ ๑ การนำหลักกฎหมายทั่วไปตามรัฐธรรมนูญมาปรับใช้
กับคดีปกครอง

๑. หลักความเสมอภาค (การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม)	๘๖๑
๑.๑ การมีมติให้สิทธิพิเศษในการติดตั้งและให้บริการ
เลขหมายโทรศัพท์แก่หน่วยงานภาครัฐ	๘๖๑
๑.๒ การออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาเขียนวิทยานิพนธ์
เป็นภาษาอังกฤษ	๘๖๑
๑.๓ การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
เพื่อการลงทุนเป็นกรณีพิเศษ	๘๖๓
๑.๔ การรับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการอัยการ
ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย	๘๖๖
๑.๕ การมีมติให้ส่วนราชการถือปฏิบัติเกี่ยวกับการบรรจุ
ผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเกียรตินิยมทุกสาขาวิชา
เข้ารับราชการ	๘๖๘
๑.๖ การจ่ายเงินเพิ่มพิเศษแก่พนักงานรัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติงาน
ในตำแหน่งวิชาชีพเฉพาะ	๘๖๙
๑.๗ การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อทดสอบผู้ที่ประสงค์จะประกอบ
วิชาชีพทนายความ	๘๗๑
๒. หลักการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	๘๗๒
๓. หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล	๘๗๕
๓.๑ การประกาศกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก
เป็นตุลาการศาลปกครองชั้นต้น	๘๗๕
๓.๒ การออกประกาศกำหนดเวลาห้ามใช้เครื่องมือ
ทำการประมงบางชนิดในฤดูปลาวางไข่	๘๗๘
๓.๓ การออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่ห้ามให้เครื่องมืออวนรุน
ที่ใช้ประกอบกับเรือยนต์ทำการประมง	๘๗๙
๓.๔ การออกคำสั่งให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่	๘๘๐
๔. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน	๘๘๒
๔.๑ การออกประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้า	๘๘๒
๔.๒ การขอประทานบัตรเหมืองแร่	๘๘๓

บทที่ ๒ คดีปกครองเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๘๘๗
๑. กรณีเกี่ยวกับการรับรองสิทธิชุมชน	๘๘๗
๒. กรณีเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อม	๘๘๙
๒.๑ การพิจารณาอนุญาตให้เอกชนทำการขุดเจาะสำรวจถ้ำ ในเขตอุทยานแห่งชาติ	๘๘๙
๒.๒ การพิจารณาอนุญาตให้เอกชนประกอบกิจการซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของรัฐ	๘๙๑
๒.๓ การพิจารณาออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน	๘๙๔
๒.๔ การพิจารณาออกคำสั่งให้เอกชนหยุดกระทำการอันก่อให้เกิด ความเสียหายแก่รัฐ	๘๙๖
๓. กรณีเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในการออกมาตรการทางกฎหมาย	๘๙๙
๓.๑ การออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่ห้ามใช้เครื่องมืออวนรุน ที่ใช้ประกอบกับเรือยนต์ทำการประมง	๘๙๙
๓.๒ การออกประกาศกำหนดเวลาห้ามใช้เครื่องมือ ทำการประมงบางชนิดในฤดูปลาวางไข่	๙๐๑
๓.๓ การออกประกาศกำหนดเขตควบคุมมลพิษ	๙๐๒
๔. กรณีเกี่ยวกับความรับผิดชอบของรัฐ	๙๐๔
๕. กรณีเกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหายของบุคคล	๙๐๗
๕.๑ การดำเนินการกำจัดขยะโดยใช้ที่ดินตำบลราชาเทวะเป็นที่ฝังกลบ	๙๐๗
๕.๒ การรั่วไหลของสารกัมมันตรังสี โคบอลต์-๖๐ ของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	๙๑๒
บทที่ ๓ คดีปกครองเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค	๙๑๗
๑. กรณีเกี่ยวกับการห้ามขายสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตราย หรือก่อให้เกิดผลเสียหายต่อผู้บริโภค	๙๑๗
๒. กรณีเกี่ยวกับการแก้ไขทะเบียนตำรับยา	๙๑๘
๓. กรณีเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	๙๑๙
๔. กรณีเกี่ยวกับการควบคุมการแพร่กระจายของมะละกอ ดัดต่อสารพันธุกรรม (GMOs)	๙๒๑
บทที่ ๔ คดีปกครองเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง	๙๒๕
๑. กรณีเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร	๙๒๕
๑.๑ การขอรับใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร	๙๒๕

๑.๑.๑ การขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคารบนที่นอก นอกเขตโฉนดที่ดิน	๙๒๕
๑.๑.๒ การขอรับใบอนุญาตตัดแปลงอาคารเพื่อติดตั้งถังเก็บก๊าซ	๙๒๗
๑.๒ การพิจารณาคำขอรับใบอนุญาต หรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต เกี่ยวกับการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคาร	๙๒๙
๑.๒.๑ การพิจารณาคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้างและต่อเติมอาคาร	๙๒๙
๑.๒.๒ การพิจารณาคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร	๙๓๑
๑.๓ การดำเนินการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นกรณีที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยฝ่าฝืนกฎหมาย	๙๓๓
๑.๓.๑ การออกคำสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารที่ก่อสร้าง ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายซ้ำกันหลายครั้ง โดยมิได้มีการบังคับการเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าว	๙๓๓
๑.๓.๒ การออกคำสั่งให้รื้อถอนอาคารที่ไม่สามารถ แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้	๙๓๔
๑.๓.๓ การออกคำสั่งให้รื้อถอนอาคารที่ก่อสร้างในที่ดิน สาธารณะประโยชน์	๙๓๖
๒. กรณีเกี่ยวกับการผังเมือง	๙๔๐
๒.๑ การจัดทำผังเมืองรวม	๙๔๐
๒.๒ การพิจารณาออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ สถานีบริการก๊าซและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง	๙๔๓
บทที่ ๕ คดีปกครองเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคม	๙๔๕
๑. กรณีเกี่ยวกับการสรรหากรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.)	๙๔๕
๒. กรณีเกี่ยวกับการเปลี่ยนสถานะขององค์การโทรศัพท์ แห่งประเทศไทย (ทศท.) ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒	๙๔๘
บทที่ ๖ คดีปกครองเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์	๙๕๑
๑. กรณีเกี่ยวกับการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.)	๙๕๑
๑.๑ การดำเนินการสรรหา กสช. โดยกรรมการสรรหา ที่ถูกกล่าวหาเกี่ยวกับความไม่เป็นกลาง	๙๕๑

- ๑.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างกรรมการสรรหา กสช.
และผู้เข้ารับการสรรหาอันอาจเป็นเหตุให้การสรรหา กสช.
มีความไม่เป็นกลาง องค์ประกอบของคณะกรรมการ
สรรหา กสช. และคุณสมบัติของบุคคลที่สมควรได้รับการ
เสนอรายชื่อเป็น กสช. ๙๕๓
๒. กรณีเกี่ยวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาเข้าร่วมงาน
และดำเนินการสถานีวิทยุโทรทัศน์ระบบ ยู เอช เอฟ
โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ๙๕๗
- บทที่ ๗ คดีปกครองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสถานะของรัฐวิสาหกิจ ๙๖๑**
๑. กรณีเกี่ยวกับการเปลี่ยนสถานะของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย ไปเป็น บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) ๙๖๑
๒. กรณีเกี่ยวกับการเปลี่ยนสถานะของการปิโตรเลียม
แห่งประเทศไทย ไปเป็น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ๙๖๕
- บทที่ ๘ คดีปกครองเกี่ยวกับการลงทุน การเงิน การคลัง และการธนาคาร ๙๗๑**
๑. กรณีเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผลค้างจ่ายหุ้นสามัญของ
บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ๙๗๑
๒. กรณีเกี่ยวกับการขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
เพื่อบังคับชำระหนี้เงินกู้ ๙๗๓
- บทที่ ๙ คดีปกครองเกี่ยวกับการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม ๙๗๙**
๑. กรณีเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวงกำหนดให้วัสดุใดเป็นเทป
หรือวัสดุโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการเทป
และวิทยุโทรทัศน์ ๙๗๙
๒. กรณีเกี่ยวกับการชำระเงินรายได้ให้แก่กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย
ตามระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายฯ ๙๘๑
๓. กรณีเกี่ยวกับการขอให้เพิกถอนระเบียบคณะกรรมการอ้อย
และน้ำตาลทรายฯ ๙๘๕
๔. กรณีเกี่ยวกับการขอให้เพิกถอนประกาศของสำนักงาน
คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายฯ ๙๙๐
๕. กรณีเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ดวงตราสัญลักษณ์ข้าวไทย ๙๙๔

บทที่ ๑๐ คดีปกครองเกี่ยวกับการสาธารณสุขโรค	๙๙๗
๑. กรณีเกี่ยวกับการจัดให้มีสิ่งสาธารณสุขโรค	๙๙๗
๑.๑ การกำหนดจุดก่อสร้างสะพาน	๙๙๗
๑.๒ การกำหนดจุดก่อสร้างบันไดทางขึ้น – ลงอุโมงค์คนเดินลอดถนน บริเวณทางเท้าสาธารณะ	๑๐๐๓
๑.๓ การก่อสร้างบ่อพักน้ำทิ้ง	๑๐๐๕
๑.๔ การกำหนดหรือยกเลิกจุดผ่อนผันให้ขายหรือจำหน่ายสินค้า บนทางสาธารณะ	๑๐๐๖
๒. กรณีเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและดูแลสิ่งสาธารณสุขโรค	๑๐๑๓
๒.๑ การบำรุงรักษาคุณภาพน้ำให้อยู่ในสภาพใช้การได้ดี	๑๐๑๓
๒.๒ การปรับสภาพคุณภาพน้ำให้อยู่ในสภาพเดิม	๑๐๑๕
๓. กรณีเกี่ยวกับการให้บริการสิ่งสาธารณสุขโรค	๑๐๑๖
๓.๑ การให้บริการไฟฟ้า	๑๐๑๖
๓.๒ การให้บริการโทรศัพท์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก	๑๐๑๘
บทที่ ๑๑ คดีปกครองเกี่ยวกับการสาธารณสุขและอนามัย	๑๐๒๑
๑. กรณีเกี่ยวกับการใช้สิทธิรับสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	๑๐๒๑
๒. กรณีเกี่ยวกับการแก้ไขทะเบียนตำรับยา	๑๐๒๓
๓. กรณีเกี่ยวกับการจ่ายรางวัลสินบนนำจับในคดีจับกุม ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยา	๑๐๒๔
๔. กรณีเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ	๑๐๒๗
๔.๑ การออกประกาศกำหนดจุดผ่อนผันให้ขายหรือจำหน่ายสินค้า ในที่หรือทางสาธารณะ	๑๐๒๗
๔.๒ ถนนหรือสถานสาธารณะที่ควรอนุญาตหรือผ่อนผัน ให้เป็นที่จำหน่ายสินค้าได้	๑๐๒๘
๔.๓ การออกไปอนุญาตให้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ	๑๐๓๑
๔.๔ การที่ผู้ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ไม่สามารถเข้าไปจำหน่ายสินค้าในที่ที่ตนได้รับอนุญาตได้	๑๐๓๓
๔.๕ การจับกุมผู้ค้าแผงลอยที่นำสินค้ามาวางขาย ในบริเวณทางสาธารณะ	๑๐๓๕
๕. กรณีเกี่ยวกับการต่อใบอนุญาตให้ค้าของเก่า	๑๐๓๖
๖. สัญญาให้خذใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ประกันตน ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	๑๐๓๙

บทที่ ๑๒ คดีปกครองเกี่ยวกับการประกอบกิจการและเหตุเดือดร้อนรำคาญ	๑๐๔๓
๑. กรณีเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตตั้งสถานบริการ	๑๐๔๓
๑.๑ การออกใบอนุญาตตั้งสถานบริการตามพระราชบัญญัติ	
สถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙	๑๐๔๓
๑.๒ การออกใบรับรองมาตรฐานสถานประกอบการนวดเพื่อสุขภาพ	๑๐๔๖
๒. กรณีเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน	๑๐๔๘
๒.๑ การออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน	
ในเขตต้องห้ามตามกฎหมาย	๑๐๔๘
๒.๒ การขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ	
หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน	๑๐๕๐
๓. กรณีเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	
และสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน	๑๐๕๓
๓.๑ การประกอบกิจการอยู่ซ่อมรถยนต์	๑๐๕๓
๓.๒ การประกอบกิจการฆ่าและชำแหละสุกร	๑๐๕๗
๔. กรณีเกี่ยวกับการจัดระเบียบการประกอบกิจการตลาดนัด	
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๕๘
๕. กรณีเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน	๑๐๖๐
บทที่ ๑๓ คดีปกครองเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง	๑๐๖๕
๑. กรณีเกี่ยวกับการมีคำสั่งให้นายทะเบียนขนส่งจังหวัด	
ชะลอการดำเนินการจดทะเบียนรถยนต์	
ตามมติของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง	๑๐๖๕
๒. กรณีเกี่ยวกับการกำหนดเส้นทางเดินรถทับซ้อนกัน	๑๐๖๖
๓. กรณีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเส้นทางเดินรถโดยสารในเหตุฉุกเฉิน	๑๐๖๙
๔. กรณีเกี่ยวกับการติดแผ่นป้ายโฆษณาปิดบังบริเวณ	
กระจกหน้าต่างตู้รถไฟโดยสาร	๑๐๗๖
บทที่ ๑๔ คดีปกครองเกี่ยวกับที่ดิน	๑๐๗๙
๑. กรณีเกี่ยวกับการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน	๑๐๗๙
๑.๑ การดำเนินการออกโฉนดที่ดินเมื่อครบกำหนด	
ประกาศแจกโฉนดที่ดิน	๑๐๗๙
๑.๒ การออกกฎกระทรวงห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินในที่เกาะ	๑๐๘๒
๑.๓ การรับรองแนวเขตที่ดินของผู้ปกครองท้องที่	๑๐๘๗
๑.๔ การวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน	๑๐๙๑
๑.๕ ระยะเวลาในการดำเนินการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน	๑๐๙๓

๒. กรณีเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม	๑๐๙๖
๒.๑ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนที่ดินมรดก	๑๐๙๖
๒.๒ การจดทะเบียนแบ่งแยกโฉนดที่ดิน	๑๑๐๐
๒.๓ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม สำหรับอสังหาริมทรัพย์	๑๑๐๓
๓. กรณีเกี่ยวกับการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ที่ออกโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน	๑๑๐๕
๓.๑ การใช้อำนาจในการเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ที่ออกโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ของกรมที่ดิน	๑๑๐๕
๓.๒ การดำเนินการของเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อเพิกถอน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ออกโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย	๑๑๐๗
๔. กรณีเกี่ยวกับการออกไปแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน	๑๑๑๑
๕. กรณีเกี่ยวกับการดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน	๑๑๑๔
๕.๑ การก่อสร้างอาคารปิดกั้นทางสาธารณประโยชน์	๑๑๑๔
๕.๒ การออกคำสั่งให้ผู้บุกรุกหรือถอนหรือทำลายสิ่งปลูกสร้าง ออกจากที่ดินของรัฐ	๑๑๒๑
๖. กรณีเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน	๑๑๒๓
บทที่ ๑๕ คดีปกครองเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน	๑๑๒๗
๑. กรณีเกี่ยวกับการอนุญาตให้ผู้จัดสรรที่ดินดำเนินโครงการจัดสรรที่ดิน	๑๑๒๗
๒. กรณีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณูปโภคในโครงการ จัดสรรที่ดิน	๑๑๓๐
๒.๑ การจดทะเบียนขายที่ดินให้แก่บุคคลภายนอกที่มีวัตถุประสงค์ ในการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณูปโภคแตกต่างจากที่ ผู้จัดสรรที่ดินกำหนด	๑๑๓๐
๒.๒ การออกใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารพาณิชย์ในที่ดิน ที่ใช้เป็นทางเข้าออกบ้านพักอาศัยและที่จอดรถจักรยานยนต์ ในโครงการจัดสรรที่ดิน	๑๑๓๓
๒.๓ การก่อสร้างรั้วและอาคารในที่ดินแปลงสาธารณูปโภค ในที่ดินจัดสรร	๑๑๓๔

๒.๓.๑ การออกคำสั่งให้ผู้จัดสรรที่ดินและเจ้าของที่ดิน รื้อถอนรั้วที่ปิดกั้นถนนและอาคารสิ่งปลูกสร้างออกจาก ที่ดินแปลงสาธารณูปโภคที่ติดอยู่ภายใต้ภาระจำยอม แก่ที่ดินจัดสรร	๑๑๓๔
๒.๓.๒ ผู้อำนวยการเขตไม่ดำเนินการรื้อถอนรั้ว ค.ส.ล. ที่ก่อสร้างในที่ดินสาธารณูปโภคของโครงการจัดสรรที่ดิน	๑๑๓๖
๓. กรณีเกี่ยวกับการให้บุคคลภายนอกเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน สาธารณูปโภคของโครงการจัดสรรที่ดิน	๑๑๓๘
๔. กรณีเกี่ยวกับการยื่นคำขอรังวัดแบ่งแยกโฉนดที่ดินในที่ดินจัดสรร	๑๑๔๐
บทที่ ๑๖ คติปกครองเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	๑๑๔๓
๑. กรณีเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้ง	๑๑๔๓
๑.๑ กรณีการแบ่งเขตการเลือกตั้ง	๑๑๔๓
๑.๒ กรณีการจัดให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลง	๑๑๔๘
๒. กรณีเกี่ยวกับการพิจารณาคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง	๑๑๕๓
๒.๑ การขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล	๑๑๕๓
๒.๒ การขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	๑๑๕๖
บทที่ ๑๗ คติปกครองเกี่ยวกับงานทะเบียน	๑๑๕๙
๑. กรณีเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร	๑๑๕๙
๑.๑ การพิจารณาคำร้องขอมีสัญชาติของบุคคล	๑๑๕๙
๑.๒ ประกาศให้จำหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน	๑๑๖๑
๒. กรณีเกี่ยวกับงานทะเบียนอาวุธปืน	๑๑๖๓
๒.๑ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาออกใบอนุญาต ให้มีและใช้อาวุธปืน	๑๑๖๓
๒.๒ การใช้บังคับหนังสือกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ การออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน	๑๑๖๖
๓. กรณีเกี่ยวกับงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท	๑๑๖๘
๓.๑ การเพิกถอนการจดทะเบียนของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท	๑๑๖๘
๓.๒ การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการบริษัท	๑๑๗๐

บทที่ ๑๘ คติปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	๑๑๗/๓
๑. กรณีเกี่ยวกับการเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเกิดจากการกระทำละเมิด	๑๑๗/๓
๑.๑ ความรับผิดชอบอันเกิดจากการกระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง	๑๑๗/๓
๑.๒ การร่วมรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำละเมิด และการหักส่วนความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐออกจากความรับผิดที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต้องชดใช้	๑๑๗/๗
๑.๓ ระยะเวลาการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด	๑๑๗/๙
๒. กรณีเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๑๘/๑
๒.๑ การชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย	๑๑๘/๑
๒.๑.๑ การก่อสร้างและขยายถนนในที่ดินของเอกชน	๑๑๘/๑
๒.๑.๒ การจ่ายค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืนซึ่งติดภาระจำนอง	๑๑๘/๓
๒.๑.๓ การติดตั้งตู้วงจรไฟฟ้า (ตู้จ่ายไฟและควบคุมระบบไฟฟ้าท้องถิ่น)	๑๑๘/๔
๒.๑.๔ การก่อสร้างสะพานข้ามคลอง	๑๑๘/๗
๒.๒ การชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกกฎหมาย คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น	๑๑๘/๙
๒.๒.๑ การยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานทางปกครอง	๑๑๘/๙
๒.๒.๒ การส่งจ่ายเงินสงเคราะห์ครอบครัวสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาในกรณีคู่สมรสถึงแก่กรรม (ช.พ.ส.)	๑๑๙/๑
๒.๓ การชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ	๑๑๙/๒
๒.๓.๑ การออกคำสั่งแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างาน	๑๑๙/๒
๒.๓.๒ การออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน	๑๑๙/๕
๒.๓.๓ การขยายระยะเวลาตามสัญญาจ้างก่อสร้าง	๑๑๙/๖
๒.๔ การชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร	๑๑๙/๘

บทที่ ๑๙ คดีปกครองเกี่ยวกับความรับผิดอย่างอื่น	๑๒๐๑
๑. กรณีเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์	๑๒๐๑
๑.๑ การพิจารณากำหนดค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืน	๑๒๐๑
๑.๒ การแจ้งสิทธิและระยะเวลาในการอุทธรณ์เงินค่าทดแทน ให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนทราบ	๑๒๐๗
๑.๓ การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในบริเวณที่จะเวนคืนในกรณีที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา สองฉบับไม่ต่อเนื่องกัน	๑๒๐๙
๑.๔ การกำหนดค่าทดแทนกรณีที่ดินถูกเวนคืนบางส่วน และส่วนที่เหลือมีราคาลดลง	๑๒๑๑
๑.๕ การกำหนดค่าทดแทนความเสียหายจากการที่ต้องออกจาก อสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน	๑๒๑๒
๑.๖ การเวนคืนเพื่อขยายเขตทางบริเวณทางแยกและเพื่อการมองเห็น เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้เส้นทาง	๑๒๑๓
๑.๗ การชำระดอกเบี้ยในจำนวนเงินค่าทดแทน การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์	๑๒๑๕
๒. กรณีเกี่ยวกับการรอนสิทธิ	๑๒๑๘
๒.๑ การกำหนดแนวเขตเดินสายไฟฟ้า	๑๒๑๘
๒.๒ การพิจารณาค่าทดแทนที่ดิน	๑๒๒๕
๒.๓ การจ่ายค่าทดแทนที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดิน ที่อยู่นอกเขตเดินสายไฟฟ้า	๑๒๓๔
บทที่ ๒๐ คดีปกครองเกี่ยวกับการพัสดุ	๑๒๓๗
๑. กรณีพิพาทในขั้นตอนการจัดทำประกาศจัดซื้อจัดจ้าง	๑๒๓๗
๑.๑ การกำหนดคุณสมบัติอันเป็นการตัดสิทธิเอกชน ในการเข้าเสนอราคาไว้ล่วงหน้า	๑๒๓๗
๑.๒ การรวมงาน ๓ ประเภท ไว้ในประกาศสอบราคาคราวเดียวกัน	๑๒๓๘
๑.๓ การกำหนดรายละเอียดและคุณลักษณะของพัสดุที่จะจัดซื้อ ไว้ในประกาศประกวดราคาโดยเพิ่มเติมหรือแตกต่างจากที่ กำหนดในคู่มือผู้ซื้อซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมจัดทำขึ้น	๑๒๔๐
๑.๔ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของผู้มีสิทธิเสนอราคา	๑๒๔๒
๑.๕ การกำหนดระยะเวลาเพื่อให้หรือขยายเอกสารสอบราคา	๑๒๔๖
๒. กรณีพิพาทในขั้นตอนการเผยแพร่ประกาศจัดซื้อหรือจัดจ้าง	๑๒๔๗

๓. กรณีพิพาทในขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง ๑๒๔๙
- ๓.๑ การพิจารณาให้ผู้เสนอราคาต่ำสุดซึ่งระบุรายการ
ในใบเสนอราคาผิดไปจากเงื่อนไขของเอกสารสอบราคา
ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และไม่ทำให้เกิดความได้เปรียบ
เสียเปรียบแก่ผู้เสนอราคารายอื่นเป็นผู้ชนะการเสนอราคา ๑๒๔๙
- ๓.๒ การมีคำสั่งไม่อนุมัติจ้างผู้เสนอราคาต่ำสุดซึ่งเสนอราคาวัสดุ
ไม่ครบถ้วนในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ๑๒๕๐
- ๓.๓ การมีคำสั่งไม่อนุมัติจ้างผู้เสนอราคาต่ำสุดซึ่งไม่แสดง
รายละเอียดค่าแรงงานในใบแจ้งปริมาณงาน
อันเป็นสาระสำคัญของการประกวดราคา ๑๒๕๑
- ๓.๔ การมีคำสั่งอนุมัติจ้างผู้เสนอราคาซึ่งยื่นหนังสือรับรอง
การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทปัจจุบันโดยถูกต้อง
ตามเงื่อนไขการประกวดราคา ๑๒๕๒
๔. กรณีพิพาทในขั้นตอนการยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้าง ๑๒๕๔
- ๔.๑ การยกเลิกการสอบราคาด้วยเหตุมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว ๑๒๕๔
- ๔.๒ การมีคำสั่งยกเลิกการประกวดราคาในลักษณะที่
หน่วยงานทางปกครองใช้ดุลพินิจไม่เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน
กับกรณีที่ผ่านมา ๑๒๕๗
- ๔.๓ การยกเลิกการประกวดราคาโดยไม่ระบุเหตุผลที่เป็นข้อสนับสนุน
การใช้ดุลพินิจยกเลิกการประกวดราคาดังกล่าว ๑๒๕๙
๕. กรณีพิพาทในขั้นตอนอื่น ๑๒๖๑
- บทที่ ๒๑ คดีปกครองเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ๑๒๖๕**
๑. กรณีเกี่ยวกับสัญญาจ้างก่อสร้าง ๑๒๖๕
- ๑.๑ การมีผลผูกพันของสัญญาทางปกครองที่ทำด้วยวาจา ๑๒๖๕
- ๑.๒ การมีผลผูกพันของสัญญาทางปกครองที่แก้ไขเพิ่มเติมด้วยวาจา ๑๒๖๘
- ๑.๒.๑ การแก้ไขสัญญาโดยอยู่ในขอบข่ายทั่วไป
แห่งวัตถุประสงค์ของสัญญา ๑๒๖๘
- ๑.๒.๒ การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาโดยมีผลที่ไม่สอดคล้องกับ
เงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรี ๑๒๗๐
- ๑.๓ การชำระค่าปรับตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ๑๒๗๑
- ๑.๓.๑ การกำหนดอัตราค่าปรับ ๑๒๗๑
- ๑.๓.๒ การงดหรือลดค่าปรับ ๑๒๗๖
- ๑.๓.๓ การไม่งดหรือไม่ลดค่าปรับ ๑๒๘๓
- ๑.๔ การหักเงินหลักประกันสัญญา ๑๒๘๗

๑.๕ ค่าเสียหายจากการบอกเลิกสัญญาโดยไม่ชอบ	๑๒๘๘
๑.๕.๑ การบอกเลิกสัญญาโดยอ้างว่าการจัดทำสัญญา ไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบหรือแนวทางในการ จัดทำสัญญาของทางราชการ	๑๒๘๘
๑.๕.๒ การส่งมอบงานจ้างภายหลังจากการบอกเลิกสัญญา	๑๒๘๙
๑.๕.๓ การบอกเลิกสัญญาโดยที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ต่างยังไม่มีความยินยอมที่จะบอกเลิกสัญญา	๑๒๙๑
๑.๖ การสั่งให้ผู้รับจ้างทำงานนอกเหนือจากข้อตกลงในสัญญา	๑๒๙๒
๑.๗ การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง	๑๒๙๕
๑.๗.๑ การขอนิรโทษตามมติคณะรัฐมนตรี	๑๒๙๕
๑.๗.๒ การขอให้ชดเชยค่าเสียหายกรณีผู้ว่าจ้างไม่ปฏิบัติตาม มติคณะรัฐมนตรี	๑๒๙๖
๑.๗.๓ การขอรับเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามสัญญา แบบปรับราคาได้ (ค่า K) และเงินเพิ่มค่าก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรี	๑๒๙๘
๒. กรณีเกี่ยวกับสัญญาทุนการศึกษา	๑๒๙๙
๒.๑ การกำหนดเบี้ยปรับตามสัญญาทุนการศึกษา	๑๒๙๙
๒.๒ การขอระงับการชำระคืนทุนการศึกษาและเบี้ยปรับ โดยขอเข้าปฏิบัติราชการชดเชยทุนแทน	๑๓๐๑
๒.๓ การงดหรือลดเบี้ยปรับในสัญญาทุนการศึกษา	๑๓๐๓
๒.๓.๑ กรณีที่ศาลวินิจฉัยให้งดหรือลดเบี้ยปรับ	๑๓๐๓
๒.๓.๒ กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าไม่ใช่เหตุให้งดหรือลดค่าปรับ	๑๓๑๐
๓. กรณีเกี่ยวกับสัญญาสัมปทานทำไม้ป่าชายเลน	๑๓๑๒
๓.๑ การฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการสั่งระงับการทำไม้ ตามสัญญาสัมปทานทำไม้ป่าชายเลน	๑๓๑๒
๓.๒ การฟ้องเรียกให้ผู้รับสัมปทานชำระหนี้เนื่องจากไม่ดำเนินการ ปลูกป่าทดแทนตามสัญญา	๑๓๑๓
๔. กรณีเกี่ยวกับสัญญาจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ	๑๓๑๔
บทที่ ๒๒ คดีปกครองเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ	๑๓๑๗
๑. กรณีเกี่ยวกับการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ	๑๓๑๗
๒. กรณีเกี่ยวกับการเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ	๑๓๑๙
๓. กรณีเกี่ยวกับการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ	๑๓๒๒

บทที่ ๒๓ คดีปกครองเกี่ยวกับองค์การตามรัฐธรรมนูญ ๑๓๒๗

๑. กรณีเกี่ยวกับการใช้อำนาจทางการบริหารบุคลากรขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ๑๓๒๗
๒. กรณีเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติมีมติและคำสั่งให้กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง ๑๓๓๐
๓. กรณีเกี่ยวกับการเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติจากการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควร ๑๓๓๓

บทที่ ๒๔ คดีปกครองเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ๑๓๓๕

๑. กรณีเกี่ยวกับการคืนทรัพย์สินของกลางในคดีอาญา ๑๓๓๖
 - ๑.๑ การปฏิเสธไม่คืนทรัพย์สินของกลางให้แก่ผู้มีสิทธิควรได้รับของกลางหรือผู้มีสิทธิได้รับตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๑๓๓๖
 - ๑.๒ การปฏิเสธไม่คืนของกลางให้พนักงานสอบสวนเพื่อส่งคืนให้แก่เจ้าของภายหลังจากที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องและให้จัดการเกี่ยวกับของกลางตามมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑๓๓๘
 - ๑.๓ การมีคำสั่งคืนของกลางให้แก่ผู้ต้องหาหรือแก่ผู้อื่นซึ่งมีสิทธิเรียกร้องคืนสิ่งนั้นตามมาตรา ๘๕ วรรคสามแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑๓๔๐
 - ๑.๔ การคืนทรัพย์สินของกลางล่าช้าเกินสมควร ๑๓๔๒
๒. กรณีเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพย์สินของกลาง ๑๓๔๔

บทที่ ๒๕ คดีปกครองเกี่ยวกับการพระราชทานอภัยโทษ ๑๓๔๗

๑. กรณีเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ ๑๓๔๗
๒. กรณีเกี่ยวกับการพิจารณาลดโทษของคณะกรรมการตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๔๙ ๑๓๔๙

บทที่ ๒๖ คดีปกครองเกี่ยวกับองค์การวิชาชีพ ๑๓๕๓

๑. กรณีเกี่ยวกับองค์การวิชาชีพตามกฎหมาย ๑๓๕๓
 - ๑.๑ สภานายความ ๑๓๕๓
 - ๑.๑.๑ การพิจารณาค่ากล่าวหากรณีประพฤติผิดมรรยาทนายความของประธานกรรมการมรรยาทนายความ ๑๓๕๓
 - ๑.๑.๒ การถอนชื่อออกจากทะเบียนทนายความ ๑๓๕๕
 - ๑.๒ เนติบัณฑิตยสภา ๑๓๕๖

๒. กรณีเกี่ยวกับองค์การวิชาชีพด้านการแพทย์หรือการสาธารณสุข	๑๓๕๘
๒.๑ แพทยสภา	๑๓๕๘
๒.๑.๑ กรณีเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนพิจารณาคดี ด้านจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม	๑๓๕๘
๒.๑.๒ กรณีเกี่ยวกับการประพาศติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ของแพทย์ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม	๑๓๖๐
๒.๒ คณะกรรมการวิชาชีพ	๑๓๖๒
๓. กรณีเกี่ยวกับองค์การวิชาชีพด้านวิศวกรรม	๑๓๖๓
๔. กรณีเกี่ยวกับองค์การวิชาชีพด้านอื่นๆ	๑๓๖๔
๔.๑ สภาวิชาชีพบัญชี	๑๓๖๔
๔.๑.๑ กรณีเกี่ยวกับการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบ เข้าเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร	๑๓๖๔
๔.๑.๒ กรณีเกี่ยวกับการพิจารณาพักใบอนุญาต การประกอบวิชาชีพบัญชี	๑๓๖๖
๔.๒ คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	๑๓๖๘
๔.๓ คณะกรรมการช่างรังวัดเอกชน	๑๓๗๐

บทที่ ๒๗ คดีปกครองเกี่ยวกับการศึกษา ๑๓๗๓

๑. กรณีเกี่ยวกับการเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียน	๑๓๗๓
๒. กรณีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การสอบคัดเลือกเพื่อรับทุน	๑๓๗๕
๓. กรณีเกี่ยวกับการอนุมัติผู้สอบคัดเลือกเพื่อรับทุน	๑๓๗๗
๔. กรณีเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการสอบของนักศึกษา	๑๓๗๘
๕. กรณีเกี่ยวกับการพ้นสภาพการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา	๑๓๘๑
๕.๑ การถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา	๑๓๘๑
๕.๒ การมีคำสั่งให้พ้นจากสถานภาพนักศึกษา	๑๓๘๓
๕.๓ การออกคำสั่งให้ออกจากการเป็นนักเรียน	๑๓๘๖

บทที่ ๒๘ คดีปกครองเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑๓๘๙

๑. กรณีเกี่ยวกับการขอแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	๑๓๘๙
๒. กรณีเกี่ยวกับการขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	๑๓๙๒
๒.๑ การขอให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิการเช่าที่ราชพัสดุ	๑๓๙๒
๒.๒ กรณีเกี่ยวกับการขอให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ การไต่สวนและการสรุปสำนวน	๑๓๙๔

บทที่ ๒๙ คดีปกครองเกี่ยวกับการประมง

๑๓๙๗

๑. การออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่ห้ามใช้เครื่องมืออวนรุน
ที่ใช้ประกอบกับเรือยนต์ทำการประมง

๑๓๙๗

๒. การออกประกาศกำหนดเวลาห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงบางชนิด
ในฤดูปลาวางไข่

๑๓๙๘

บทที่ ๓๐ คดีปกครองเกี่ยวกับภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

๑๔๐๑

๑. กรณีเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

๑๔๐๑

๒. กรณีเกี่ยวกับการจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน
ภาษีมูลค่าเพิ่มของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

๑๔๐๒

๓. กรณีเกี่ยวกับการรับการประเมินภาษีตามแบบแสดงรายการที่ดิน
เพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ซ้ำซ้อน

๑๔๐๔

๔. กรณีเกี่ยวกับการประกาศยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่
ลูกจ้างที่ได้รับเงินหรือผลประโยชน์ใดๆ จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

๑๔๐๗

๕. กรณีเกี่ยวกับการขอคืนเงินค่าคำขอ ค่าจดทะเบียน และภาษีเงินได้
บุคคลธรรมดา จากการยกเลิกการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

๑๔๐๘

บทที่ ๓๑ คดีปกครองเกี่ยวกับแรงงานและสวัสดิการสังคม

๑๔๑๓

๑. กรณีเกี่ยวกับการขออนุญาตทำงานของคนต่างด้าว

๑๔๑๓

๒. กรณีเกี่ยวกับสัญญาจ้างประกันการปฏิบัติตามสัญญา
ของผู้รับอนุญาตจัดหางาน

๑๔๑๖

๓. กรณีเกี่ยวกับการหักหลักประกันการทำงานของผู้รับอนุญาตจัดหางาน

๑๔๑๙

บทที่ ๓๒ คดีปกครองเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

๑๔๒๑

๑. กรณีเกี่ยวกับราชการส่วนกลาง

๑๔๒๑

๒. กรณีเกี่ยวกับราชการส่วนภูมิภาค

๑๔๒๑

๒.๑ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน

๑๔๒๑

๒.๑.๑ กรณีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านอุปสมบทเป็นภิกษุ
โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

๑๔๒๑

๒.๑.๒ กรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิ
เลือกตั้งโดยไม่ได้แจ้งเหตุอันสมควร

๑๔๒๒

๒.๑.๓ กรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านไม่มีภูมิลำเนา

ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่ที่สมัครรับเลือกตั้ง

๑๔๒๔

๒.๒ การพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน	๑๔๒๖
๒.๒.๑ กรณีราษฎรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านออกเสียงลงประชามติ เกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิดังกล่าวให้ผู้ใหญ่บ้าน ออกจากตำแหน่ง	๑๔๒๖
๒.๒.๒ กรณีการโต้แย้งว่าการดำเนินการสอบสวนทางวินัย ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านและกำหนดโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย	๑๔๒๗
๓. กรณีเกี่ยวกับราชการส่วนท้องถิ่น	๑๔๒๘
๓.๑ การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น	๑๔๒๘
๓.๑.๑ การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีผลกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน	๑๔๒๘
๓.๑.๒ การออกข้อบัญญัติเพื่อจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ทับซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น	๑๔๒๙
๓.๒ คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น	๑๔๓๒
๓.๒.๑ กรณีเกี่ยวกับคุณสมบัติเรื่องภูมิลำเนาของ สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น	๑๔๓๒
๓.๒.๒ กรณีเกี่ยวกับคุณสมบัติเรื่องการเสียภาษี ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน	๑๔๓๖
๓.๒.๓ กรณีเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น	๑๔๓๙
๓.๓ การพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น	๑๔๔๓
๓.๓.๑ กรณีผู้กำกับดูแลใช้อำนาจออกคำสั่งให้สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง	๑๔๔๓
๓.๓.๒ กรณีการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	๑๔๔๖
๓.๓.๓ กรณีการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุเป็นผู้มีพฤติกรรม ในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียทางศีลธรรม	๑๔๕๑
๓.๓.๔ การพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุขาดประชุมสภาติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร	๑๔๕๔

๓.๔ การประชุมสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๔๕๕
๓.๔.๑ กรณีการแจ้งยุติการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการถอดถอนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่น	๑๔๕๕
๓.๔.๒ กรณีการเปิดอภิปรายในที่ประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการถอดถอนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่น	๑๔๕๕

บทที่ ๓๓ คดีปกครองเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

๑. กรณีเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือก	๑๔๖๑
๑.๑ การใช้ดุลพินิจกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้ารับราชการหรือเข้ารับการคัดเลือกเป็นข้าราชการ	๑๔๖๑
๑.๒ การพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ	๑๔๖๓
๑.๓ การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสรรหาบุคคลภาครัฐ	๑๔๖๔
๑.๓.๑ การกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในส่วนราชการ	๑๔๖๔
๑.๓.๒ การกำหนดหลักเกณฑ์ที่ควรสอบแข่งขันเข้ารับราชการ	๑๔๖๗
๑.๓.๓ การกำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติของบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการ	๑๔๗๑
๒. กรณีเกี่ยวกับการย้าย และการส่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่	๑๔๗๒
๒.๑ การส่งย้ายข้าราชการ	๑๔๗๒
๒.๒ การส่งให้ข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานอื่น	๑๔๗๓
๓. กรณีเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน	๑๔๗๕
๓.๑ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน	๑๔๗๕
๓.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งการประเมินและผลการประเมินเพื่อพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน	๑๔๗๖
๓.๓ การกำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนระดับของข้าราชการ	๑๔๗๘
๔. กรณีเกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้งกลับเข้ารับราชการ	๑๔๘๐
๔.๑ การพิจารณาคำขอลับเข้ารับราชการ	๑๔๘๐
๔.๒ การใช้ดุลพินิจสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลกลับเข้ารับราชการ	๑๔๘๓
๕. กรณีเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์	๑๔๘๔
๖. กรณีเกี่ยวกับการลงเวลาปฏิบัติราชการ	๑๔๘๗

บทที่ ๓๔ คติปกครองเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ	๑๔๙๑
๑. กรณีเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย	๑๔๙๑
๑.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย	
โดยนำกฎหมายอื่นมาบังคับใช้โดยอนุโลม	๑๔๙๑
๑.๒ การใช้อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย	๑๔๙๒
๒. กรณีเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัยของ	
คณะกรรมการสอบสวน	๑๔๙๘
๒.๑ การแจ้งข้อกล่าวหาและการให้โอกาสแก้ข้อกล่าวหา	๑๔๙๘
๒.๒ ระยะเวลาดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย	๑๕๐๐
๓. กรณีเกี่ยวกับการพิจารณาความผิดและการสั่งลงโทษทางวินัย	๑๕๐๓
๓.๑ การพิจารณาในข้อหากระทำการอันได้ชื่อว่าเป็น	
ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง	๑๕๐๓
๓.๒ การพิจารณาในข้อหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ	๑๕๐๔
๓.๓ การพิจารณาความผิดตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม	
การทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ชี้มูล	๑๕๐๘
๓.๔ การสั่งลงโทษทางวินัยกรณีข้าราชการต้องหาคดีอาญา	๑๕๐๙
๓.๕ การลงโทษทางวินัยแก่ผู้บังคับบัญชากรณีไม่ควบคุม	
การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา	๑๕๑๑
๓.๖ การพิจารณาสั่งการของผู้มีอำนาจ ภายหลังจากการสอบสวน	
ของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแล้วเสร็จ	๑๕๑๓
๓.๗ การเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	๑๕๑๕
๔. กรณีเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย	๑๕๑๗
๔.๑ การกำหนดความผิดในการลงโทษ กรณีคณะกรรมการสอบสวน	
ได้ดำเนินการโดยชอบแล้ว	๑๕๑๗
๔.๒ กฎหมายเฉพาะมิได้กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์	๑๕๒๑
บทที่ ๓๕ คติปกครองเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการ	
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๕๒๓
๑. กรณีเกี่ยวกับค่าเช่าบ้านข้าราชการ	๑๕๒๓
๑.๑ ผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ	๑๕๒๓
๑.๑.๑ สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น	
ซึ่งโอนมาเป็นข้าราชการพลเรือน	๑๕๒๓
๑.๑.๒ สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านที่มีอยู่ก่อนกฎหมายกำหนด	
เหตุยกเว้นระงับสิทธิ	๑๕๒๘

- ๑.๑.๓ สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านกรณีทางราชการจัดที่พักอาศัย
ให้แก่คู่สมรส ๑๕๓๐
- ๑.๑.๔ สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านกรณีมีเคหสถานเป็นของตนเอง
หรือคู่สมรส ๑๕๓๒
- ๑.๑.๕ สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านกรณีได้รับคำสั่งให้เดินทางไป
ประจำสำนักงานใหม่ตามคำร้องขอของตนเอง ๑๕๓๔
- ๑.๑.๖ สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการกรณีข้าราชการ
เช่าบ้านของมารดา ๑๕๓๖
- ๑.๑.๗ สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการผู้มีสิทธิอยู่ก่อน
พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗
ใช้บังคับ ๑๕๓๘
- ๑.๑.๘ การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักฐาน
การเช่าบ้านเพื่อประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ๑๕๔๐
- ๑.๒ การเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเพื่อชำระค่าเช่าซื้อบ้าน
หรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ๑๕๔๒
- ๑.๒.๑ สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านเพื่อผ่อนชำระเงินกู้
เพื่อชำระราคาบ้าน ๑๕๔๒
- ๑.๒.๒ การจัดที่พักอาศัยให้ภายหลังจากที่ข้าราชการใช้สิทธิ
นำหลักฐานการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ
เงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ๑๕๔๓
- ๑.๒.๓ การนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้
เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่มาขอเบิกค่าเช่าบ้าน ๑๕๔๕
๒. กรณีเกี่ยวกับข้าราชการพยาบาล ๑๕๕๑
- บทส่งท้าย** การนำหลักการจากคำวินิจฉัยของศาลมาปรับใช้กับ
การปฏิบัติงานของหน่วยงานทางปกครอง ๑๕๕๕
๑. คำวินิจฉัยเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง ๑๕๕๕
๒. คำวินิจฉัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ๑๕๕๗
๓. คำวินิจฉัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ ๑๕๖๐
- ๓.๑ การมีมติให้ส่วนราชการถือปฏิบัติเกี่ยวกับการบรรจุ
ผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเกียรตินิยมทุกสาขาวิชา
เข้ารับราชการ ๑๕๖๐
- ๓.๒ การรับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ๑๕๖๒
- ๓.๓ การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การสอบแข่งขัน
เพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานเทศบาล ๑๕๖๔

๔. คำวินิจฉัยเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ ๑๕๖๘
๕. คำวินิจฉัยเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการ
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๑๕๗๐
- ๕.๑ การเบิกค่าเช่าซื้อบ้านหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้
เพื่อชำระราคาบ้านของข้าราชการที่ได้รับคำสั่ง
ให้เดินทางไปประจำสำนักงานแห่งใหม่ ๑๕๗๐
- ๕.๒ การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการที่มีการเปลี่ยนแปลง
ประเภทข้าราชการจากการโอนย้ายสังกัด ๑๕๗๓

ภาคผนวก

- รายชื่อคณะกรรมการจัดทำหนังสือประวัติศาสตร์และวิชาการ ๑๕๘๑
- รายชื่อคณะผู้จัดทำหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ๑๕๘๓

